

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 23. februar 2005

./.. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat, Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 28. februar 2005.

Med venlig hilsen

Kent Harnisch

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 28. februar 2005

1. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2792/1999 for så vidt angår overførsel af fartøjer til lande, der blev ramt af flodbølgekatastrofen i 2004
KOM (2005) 36
Politisk enighed/vedtagelse
side 3
2. Forslag til Rådets direktiv om ændring af bilag IV til direktiv 2000/29/EF om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet
KOM (2005) 38
Vedtagelse
side 4
3. Forslag til Rådets forordning om støtte til landdistriktsudviklingen fra den Europæiske Landbrugsfond for Landdistriktsudvikling
KOM (2004) 490
Orienterende drøftelse
side 8
4. Forslag til Rådets forordning om finansiering af den fælles landbrugs-politik
KOM (2004) 489
Orienterende drøftelse
side 26

5. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2000 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces samt om ændring af forordning (EF) nr. 2820/98 og ophævelse af forordning (EF) nr. 1763/1999 og forordning (EF) nr. 6/2000 (Balkan-sukker)

KOM (2004) 739

samt

Forslag til anbefaling fra Kommissionen til Rådet om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger med Republikken Kroatien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien med henblik på at justere Stabiliserings og Associeringsaftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemslande på den ene side og Republikken Kroatien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien på den anden side.

KOM dokument foreligger ikke

Vedtagelse (formentlig a-punkt)

side 30

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 28. februar 2005

- 1. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2792/1999 for så vidt angår overførsel af fartøjer til lande, der blev ramt af flodbølgekatastrofen i 2004**
KOM (2005) 36
-

Nyt notat.

Resumé

Som bidrag til genopbygningen af fiskerisektoren i de lande, der er berørt af flodbølgekatastrofen i Sydøstasien vil forslaget åbne mulighed for medlemslandenes overførsel af fiskerfartøjer til de katastroferamte områder med EU-tilskud.

Baggrund

Kommissionen har med KOM (2005) 36 fremsat forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2792/1999 for så vidt angår særlige foranstaltninger for overførsel af fiskerfartøjer til lande ramt af tsunamien i 2004. Forslaget er oversendt til Rådet den 10. februar 2005.

Forslaget har hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. februar 2005 med henblik på politisk enighed/vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Som bidrag til genopbygningen af fiskerisektoren i de lande, der er berørt af flodbølgekatastrofen i Sydøstasien vil forslaget åbne mulighed for medlemslandenes overførsel af fiskerfartøjer til de katastroferamte områder med EU-tilskud (ophugningsstøtte).

Ordningen er gældende indtil 30. juni 2006. Den omfatter kun overførsel til de katastroferamte områder og kun fartøjer under 12 meter, der er mellem 5 og 20 år.

Både FAO og modtagerlandet skal inddrages i processen.

Tilskuddet vil kunne forhøjes med 20% i forhold til den normale tilskudssats til opbygning (artikel 7 stk. 5 i forordning (EF) nr. 2792/1999) for at kompensere for transportomkostninger m.v.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget. Det forventes, at Europa-Parlamentet vil behandle sagen i hasteprocedure.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, idet foranstaltningen finansieres inden for det eksisterende EU budget for FIUF.

Høring

§5-udvalget er blevet hørt, men har ikke haft væsentlige bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side kan man tilslutte sig forslaget, idet der lægges vægt på, at ordningen er midlertidig, og at overførslen af fiskerfartøjer er i modtagerlandets interesse.

Generelle forventninger til andre landes holdning

De øvrige EU medlemslande forventes generelt at kunne tilslutte sig forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Forslag til Rådets direktiv om ændring af bilag IV til direktiv 2000/29/EF om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet

KOM (2005) 38

Revideret genoptryk af grundnotat af 14. januar 2005. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget indeholder en midlertidig suspension i et år af EU's krav om afbarkning af træemballage, der ifølge direktiv 2004/102/EF skulle gælde fra 1. marts 2005. Krav om varmebehandling eller behandling med methylbromid af træ, som indgår i træemballage vil blive indført pr. 1. marts 2005 som forudset. Der vil således være tale om en trinvis indfasning af et højere plantebeskyttelsesniveau over et år i stedet for fuld implementering pr. 1. marts 2005.

Baggrund

Kommissionen har den 7. februar 2005 fremsat forslag til Rådets direktiv om ændring af bilag IV til direktiv 2000/29/EF om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. februar 2005.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 14, stk. 2, litra d) i Rådets direktiv 2000/29/EF.

Forslaget blev den 20.-21. januar 2005 behandlet i en forskriftskomiteéprocedure III i Den Stående Komité for Plantesundhed i henhold til artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forslaget opnåede ikke kvalificeret flertal.

Idet forslaget ikke opnåede kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. februar 2005 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelser til en allerede vedtaget retsakt, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Med baggrund i den internationale plantesundhedsstandard ISPM standard nr. 15 har EU med Kommissionsdirektiv 2004/102/EF af 5. oktober 2004 vedtaget krav om, at træemballage importeret sammen med alle varetyper fra 1. marts 2005 skal være fremstillet af afbarket træ, som har undergået varme- eller metylbromid-behandling, og være mærket med det internationalt beskyttede mærke som attestation heraf.

ISPM standard nr. 15 beskriver to alternative metoder for behandling af træ, som indgår i træemballage:

- Varmebehandling, med kernetemperatur og behandlingstid specificeret som minimum 56° C i minimum 30 minutter
- Metylbromid-behandling specificeret i dosering og tid efter en temperaturafhængig skala.

Standarden angiver, at det yderligere kan kræves, at importeret træemballage er fremstillet af afbarket træ, såfremt dette er teknisk retfærdiggjort.

Kommissionen har foreslået, at EU's krav om afbarkning af træemballage midlertidigt suspenderes et år. Dette skyldes henvendelser fra visse af EU's handelspartnere, idet der blandt andet fra USA er stillet spørgsmålstejn ved begrundelsen for kravet om afbarkning.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

Plantesundhedskrav til importeret træemballage reguleres i dansk lovgivning ved lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 687 af 18. juli 1996 og bekendtgørelse nr. 1290 af 14. december 2004 om indførsel af planter og planteprodukter m.m.

Konsekvenser

Kommissionens forslag om en suspension af det vedtagne krav om afbarkning har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, men vil have konsekvenser for den planlagte ændringsbekendtgørelse til bekendtgørelsen om indførsel og udførsel af planter m.m. Med forslaget vil krav om afbarkning af emballagetræ først træde i kraft 1. marts 2006. Krav om varmebehandling eller behandling med methylobromid af træ, som indgår i træemballage vil blive indført pr. 1. marts 2005, som forudset i direktiv 2004/102/EF. Der vil således være tale om en trinvis indfasning af et højere beskyttelsesniveau over et år, i stedet for fuld implementering pr. 1. marts 2005 som oprindeligt forudset.

Høring

Forslaget har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Dansk Erhvervsgartnerforening finder, at der med vedtagelsen af direktiv 2004/102EF blev indført rimelige foranstaltninger mod indførsel og spredning af en række farlige skadegørere i EU herunder krav om, at træemballage skal være fremstillet af afbarket træ. Gennem de senere år er der ifølge Dansk Erhvervsgartnerforening set flere eksempler på indførsel og spredning i EU af nye skadegørere på træagtige planter, skadegørere som udgør en alvorlig trussel bl.a. for produktionen af planteskoleplanter.

Dansk Erhvervsgartnerforening finder det vigtigt, at der bevares et maksimalt beskyttelsesniveau overfor skadegørere, og at kravet om afbarkning derfor skal oprettholdes som en nødvendig del af foranstaltningerne mod indførsel af skadegørere. Foreningen kan derfor ikke støtte forslaget om suspension i et år af kravet om afbarkning af træ til importeret træemballage.

Dansk skovforening har som udgangspunkt den holdning, at forsigtighedsprincippet ubetinget bør gælde for så vidt angår risiko for indførelse af skadegørere på planter eller planteprodukter. Skovforeningen hilste det derfor velkomment, da EU med kommissionsdirektiv 2004/102/EF af 5. oktober 2004 vedtog krav om, at træemballager importeret sammen med alle varetyper fra 1. marts 2005 skulle være fremstillet af afbarket træ. Skovforeningen kan således ikke støtte en midlertidig suspension af kravet om afbarkning.

Skovforeningen finder, at hvis Kommissionen alligevel skulle finde det nødvendigt at vedtage en midlertidig suspension af kravet, vil det blive nødvendigt med ekstra opmærksomhed på kravet om behandling af træemballagen i forhold til ISPM standarden nr. 15. Denne behandling vil således være eneste sikkerhed for, at eventuelle skadegørere elimineres. Skovforeningen vil endvidere anbefale, at der forud for en eventuel suspension af kravet udføres en PRA (Pest Risk Analysis), for at sandsynliggøre risikoen ved at undlade en afbarkning af træemballagen. En PRA er tidligere gennemført ved relativ kort varsel f.eks. i forbindelse med indførelse i træflis i EU.

Træets Arbejdsgiverforening er uforstående overfor forslaget, da foreningen finder, at kravet er reelt og baseret på en korrekt vurdering. Denne holdning understøttes også af, at de amerikanske dyre- og plantesundhedsmyndigheder (APHIS), der selv stiller krav om, at importerede træemballager skal være fri for bark. Foreningen kan således ikke støtte forslaget.

Dansk Landbrug finder det problematisk, hvis ophævelsen af kravet om afbarkning får den konsekvens, at der til EU indføres skadegørere, som EU hidtil har været fri af, og som – hvis de kommer ind – kan medføre meget store skader på hervoksende træer. Dansk Landbrug finder det derfor meget vigtigt, at en eventuel ophævelse bliver ledsaget af andre foranstaltninger, som kan sikre mod indførelse af skadegørere, hvorfor man klart bør rådføre sig med plantepatologisk ekspertise, før regelsættet ændres.

Landbrugsraadet finder, at der i den pågældende sag bør lægges afgørende vægt på de foreliggende danske faglige vurderinger, som klart tilsiger, at forslaget ikke gennemføres.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd finder ikke, at der bør ske en suspension af de vedtagne regler, idet det måske kan medvirke til en svækkelse af beskyttelsesniveauet. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd ser dog gerne, at når man fastholder, at embal-

laget træ skal være afbarket, at man så kunne fjerne anvendelsen af metylbromid-behandlingen, idet denne behandling giver store arbejdsmiljømæssige problemer, både for dem der anvender metylbromid, men også fordi der sker en afdampning af metylbromid fra de behandlede materialer, hvilket kan medføre, at der f.eks. i skibslast er en høj koncentration af metylbromid, som er til skade for lastarbejderne.

Fødevareministeriet skal hertil bemærke, at man fra dansk side i relevante fora arbejder for en udfasning af brugen af Methylbromid.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark arbejder for et højt niveau for plantebeskyttelse. Samtidig finder Danmark, at Fællesskabet bør vælge de mindst handelsrestriktive foranstaltninger med henblik på at opnå den ønskede beskyttelse. Fra dansk side vil man arbejde for, at der gives mulighed for valgfrihed mellem "afbarket" (med krav om mærkning) og "barkfrit" (uden krav om mærkning) for så vidt angår træemballage. Krav om barkfrihed vil yde endnu større beskyttelse end kravet om afbarkning. For nogle producenter vil det være lettere at opfylde kravet om barkfrihed, idet hovedparten af træet naturligt bliver barkfrit ved længde-opskæringen af tømmeret, og fordi man da vil undgå mærkningskravet. Fra dansk side vil man endvidere kunne acceptere, andre fagligt forsvarlige løsninger med henblik på at opnå den ønskede beskyttelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget opnåede ikke kvalificeret flertal i komitéen den 20.-21. januar 2005, idet 94 stemte for (Belgien, Estland, Grækenland, Cypern, Litauen, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Slovenien og Finland), 215 stemte imod (Danmark, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Letland, Ungarn, Malta, Østrig, Portugal, Slovakiet, Sverige, Storbritannien) og 12 stemte ikke (Tjekkiet). Alle medlemsstater, der stemte imod, forklarede, at der foreligger tilstrækkelig teknisk begrundelse for at opretholde de eksisterende bestemmelser. Tjekkiet undlod af juridiske årsager at stemme, fordi det ville være umuligt for Tjekkiet at gennemføre en udsættelse i tide.

Der forventes umiddelbart ikke at være et kvalificeret flertal imod forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt notater den 14. januar 2005 til Folketingets Europaudvalg forud for afstemningen om komité sagen.

Forud for vedtagelsen af Kommissionsdirektiv 2004/102/EF er der oversendt notater den 17. oktober 2003 og grundnotat den 17. juli 2003.

3. Forslag til Rådets forordning om støtte til landdistriktsudviklingen fra den Europæiske Landbrugsfond for Landdistriktsudvikling KOM (2004) 490

Revideret genoptryk af samlenotat af 12. november 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionens forslag til Rådets forordning om støtte til landdistriktsudvikling fra den Europæiske Landbrugsfond for Landdistriktsudvikling dækker programperioden 2007-2013. Det overordnede formål er at fremme en bæredygtig udvikling af landdistrikterne i forlængelse af den fælles landbrugs- og samhørighedspolitik. Aktiviteterne skal rette sig mod forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne, forbedring af miljøet og forholdene i landdistrikterne samt forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og fremme af diversificering af de økonomiske aktiviteter. Medlemslandene skal udarbejde et eller flere landdistriktsprogrammer for hele programperioden 2007-2013. Kommissionen foreslår, at den fremtidige politik på landdistriktsområdet bygges op omkring 3 overordnede tematiske akser for landdistriktsudvikling: 1) Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne, 2) Arealforvaltning, miljø og landskab og 3) Diversifikation og livskvalitet i landdistrikterne. Derudover er LEADER-tilgangen integreret som en lokal udviklingsstrategi. Forslaget indeholder også elementer vedrørende finansieringen og statsstøtte. Beskyttelsesniveauet skønnes at kunne blive forbedret grundet den mere strategiske tilgang samt en bedre integration af fødevarerikkerhed og -kvalitet, dyrevelfærd og miljø.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 490 endelig af 14. juli 2004 fremsendt forslag til Rådets forordning om støtte til landdistriktsudvikling fra den Europæiske Landbrugsfond for Landdistriktsudvikling. Forslaget er oversendt til Rådet den 15. juli 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Kommissionen har udarbejdet et arbejdsdokument (SEC (2004) 931) i form af en rapport med udvidede effektvurderinger af landdistriktspolitikken til brug for forberedelse af forslaget til en ny politik på landdistriktsområdet for programperioden 2007-2013. Rapporten er offentliggjort på Kommissionens hjemmeside.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. februar 2005 med henblik på drøftelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Med Dagsorden 2000 blev landdistriktspolitikken indarbejdet som søjle II i den fælles landbrugspolitik. På den ene side for at ledsage og understøtte landbrugspolitikken og på den anden side for at skabe sammenhæng med strukturfondspolitikken. Forordningsforslaget dækker programperioden 2007-2013, og skal afløse den nugældende Rådsforordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (landdistriktsforordningen). Landdistriktsforordningen udgør EU-grundlaget for de nationale landdistriktsprogrammer, som medfinansieres af EU.

Kommissionen sammenfatter i den forklarende note til forslaget de udfordringer og problemer, som landdistrikterne står overfor, og som landdistriktspolitikken skal bidrage til at afhjælpe, på følgende måde:

- Økonomiske udfordringer – lave indkomster, ældre befolkning og større afhængighed af primærsektoren.
- Sociale udfordringer – høj arbejdsløshed, lav befolkningstæthed, fraflytning, ringere serviceudbud, risiko for social udstødning og færre jobmuligheder.
- Miljømæssige udfordringer – opretholdelse af balance i natur og miljø.

Der henvises til konklusionerne fra Salzburg-konferencen om EU's landdistriktspolitik og konklusionerne fra det Europæiske Råd i Lissabon og Göteborg om at gøre EU til det mest konkurrencedygtige, videnbaserede økonomiske område inden 2010 samt at understøtte miljømæssig og social bæredygtighed. I Kommissionens meddelelse om de finansielle perspektiver for perioden 2007-2013 indgår tre hovedformål

for landdistriktspolitikken: konkurrencedygtighed, miljø og landskab samt generel landdistriktsudvikling.

Kommissionen fremhæver, at vigtigheden af EU-dimensionen i landdistriktsudviklingen ligger i

- at ledsage og komplementere yderligere reform af den fælles landbrugspolitik og at sikre sammenhæng med instrumenterne og politikken under søjle 1 i den fælles landbrugspolitik
- at bidrage til andre prioriterede EU- politikker, herunder bæredygtig forvaltning af naturressourcer, innovation og konkurrencedygtighed i landdistrikterne og økonomisk og social samhørighed.

Politikken foreslås realiseret gennem finansiering fra en enkelt landdistriktsfond med fokus på bl.a. fælles EU-strategier, forenkling, større sammenhæng mellem støtteordningerne og mellem programmerne, højere grad af uddelegering af ansvar, øget gennemsigtighed samt styrket overvågning og evaluering. Der er ifølge Kommissionen desuden behov for at etablere dialog på alle niveauer af aktører, skabe netværk og udveksle erfaringer.

Kommissionen foreslår overordnet, at der i forordningen fastsættes:

- Generelle regler for EU-støtte for landdistriktsudvikling
- Målsætninger for politikken for landdistriktsudvikling
- Strategisk ramme for landdistriktsudvikling
- Akser og støtteordninger for landdistriktsudvikling
- Regler for samarbejde, programmering, evaluering, finansiel styring, overvågning og kontrol.

Målsætninger

Ifølge forordningsforslaget er det overordnede formål at fremme en bæredygtig udvikling af landdistrikterne i forlængelse af indkomst- og markedspolitikken under den fælles landbrugs- og samhørighedspolitik.

Aktiviteterne skal rette sig mod følgende målsætninger (artikel 4):

- Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne igennem støtte til omstrukturering.
- Forbedring af miljøet og landskabet gennem støtte til arealforvaltning.
- Forbedre livskvaliteten i landdistrikterne og tilskynde til diversificering af den økonomiske aktivitet.

Forordningsforslagets politik skal ifølge Kommissionen baseres på følgende grundprincipper: komplementaritet, samhørighed og lighed, partnerskab, subsidiaritet samt ligestilling mellem mænd og kvinder.

Strategisk planlægning

Det fremgår af forordningsforslaget, at Kommissionen bemyndiges til at fastlægge strategiske retningslinjer for forberedelsen og gennemførelsen af programmeringen samt de fælles EU-strategiske prioriteter for gennemførelsen af hver af de tre tematiske akser, der foreslås i forordningen, og som er beskrevet neden for. Dette skal ske inden for en frist på tre måneder fra ikrafttrædelsen af forordningen.

Medlemslandene udarbejder en strategisk plan for den nationale landdistriktspolitik, hvori der redegøres for sammenhængen med Fællesskabets strategi og de nationale og regionale strategier.

Fra 2008 skal medlemslandene en gang om året rapportere til Kommissionen om status for gennemførelse af den nationale strategi og målsætninger, og om hvordan der er bidraget til gennemførelsen af EU-strategien. Dette sker på baggrund af indikatorer defineret i landdistriktsprogrammerne.

Kommissionen vil fra 2009 og i hvert af de efterfølgende år udsende en rapport med syntesen af medlemslandenes indberetninger, herunder i forhold til hvordan den overordnede EU-strategi skrider frem.

Programmering

Inden for rammerne af EU-strategien og den nationale strategi skal medlemslandene udarbejde et eller flere landdistriktsprogrammer for hele programperioden 2007-2013. Programmet skal udarbejdes efter høring af partnerskabet mellem statslige, regionale og lokale myndigheder, interesseorganisationer og andre relevante parter. Landdistriktsprogrammerne skal udarbejdes således, at de bl.a. indeholder en analyse over situationen i landdistrikterne med styrker og svagheder, redegørelse for støtteordninger der hører under de enkelte akser, specifikke mål, indikatorer til brug ved den løbende overvågning og evaluering samt en finansieringsplan.

Kommissionen foreslår, at den fremtidige politik på landdistriktsområdet bygges op omkring 3 overordnede tematiske akser for landdistriktsudvikling, samt en LEADER-akse:

1. Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne (artikel 19-33)
2. Arealforvaltning, miljø og landskab (artikel 34-48)
3. Diversifikation og livskvalitet i landdistrikterne (artikel 49-59)
4. LEADER-aksen (artikel 60-66)

Under hver af de tematiske akser er foreslået en række støtteforanstaltninger, som kan indgå i landdistriktsprogrammerne, jf. oversigten på følgende side. Der er i store træk tale om støtteordninger svarende til dem, der indgår i den nugældende landdistriktsforordning, men grupperet og tilpasset således, at de mere sammenhængende kan falde ind under en af de tematiske akser.

Hertil kommer, at der i alle landdistriktsprogrammer skal indgå et såkaldt LEADER-element til gennemførelse af lokale aktionsgruppers lokale udviklingsstrategier. Derved indarbejdes det eksisterende fællesskabsinitiativ LEADER+ for 2000-2006 i landdistriktsprogrammerne fra 2007.

Skematisk oversigt over akser og støtteordninger i forslaget til landdistriktsforordning.

Fastlæggelse af formål		EU strategi, National strategi, Landdistriktsprogrammer
Akse 1: Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne	Foranstaltninger	<u>Menneskelige ressourcer:</u> <ul style="list-style-type: none">• Uddannelse og information (artikel 20)• Etablering af unge jordbrugere (artikel 21)• Førtidspensionering (artikel 22)• Rådgivning (artikel 23)• Oprettelse af vikar- og driftskonsulentordninger samt rådgivningssystemer for landbrug og skovbrug (artikel 24)

		<u>Fysisk kapital:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Modernisering af bedrifter (artikel 25) • Værdiforbedring af skove (artikel 26) • Værditilvækst til den primære produktion (artikel 27) • Infrastruktur (artikel 28)
		<u>Fødevarer</u> <ul style="list-style-type: none"> • Opfyldelse af standarder (artikel 29) • Deltagelse i fødevarerordninger (artikel 30) • Information og afsætning af kvalitetsfødevarer (artikel 31)
		<u>Overgangsforanstaltninger for nye medlemslande:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Delvis selvforsyningslandbrug (artikel 32) • Oprettelse af producentorganisationer (artikel 33)
	Budgetandel	Min. 15 % af det tildelte EU-budget
	EU medfinansiering	Max. 50 %, dog 75 % i konvergensregioner
Områder	Alle landdistrikter	
Akse 2: Arealforvaltning, miljø og landskab.	Foranstaltninger	<u>Bæredygtigt landbrug:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Ugunstigt stillede bjergområder (artikel 35) • Andre ugunstigt stillede områder (artikel 35) • Natura 2000 landbrugsområder (artikel 36) • Miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd (artikel 37) • Ikke produktionsfremmende investeringer (artikel 38)
		<u>Bæredygtigt skovbrug:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Skovrejsning (artikel 40-42) • Natura 2000 skovbrugsområder (artikel 43) • Skovbrug og miljø (artikel 44) • Genopbygning af produktionspotentiale i skovbrug (artikel 45) • Ikke produktionsfremmende investeringer (artikel 46)
	Grundlag	Krydsoverensstemmelser (Cross compliance)
	Budgetandel	Min. 25 % af det tildelte EU-budget

	EU medfinansiering	Max. 55 %, dog 80 % i konvergensregioner
	Områder	Alle landdistrikter / udpegede områder
Akse 3: Diversificering og livskvalitet i landdistrikterne	Foranstaltninger	<p><u>Økonomisk diversificering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Diversificering til ikke-landbrugsaktiviteter (artikel 50) • Etablering og udvikling af mikro-virksomheder (artikel 51) • Fremme af turisme (artikel 52) • Bevaring og forvaltning af naturarv (artikel 53) <p><u>Liv i landdistrikterne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Basale servicefaciliteter for liv i landdistrikterne, infrastruktur (artikel 54) • Bevaring af landsbyer og natur/kulturarv i landdistrikterne (artikel 55) • Uddannelse (artikel 56) • Kapacitetsopbygning for lokale udviklingsstrategier (artikel 57)
	Implementering	Gennem lokale udviklingsstrategier
	Budgetandel	Min. 15 % af det tildelte EU-budget
	EU medfinansiering	Max. 50, dog 75 % i konvergensområder
	Områder	Alle landdistrikter
LEADER	Foranstaltninger	<ul style="list-style-type: none"> • Implementering af lokale udviklingsstrategier (artikel 63) • Implementering af samarbejdsprojekter (artikel 64) • Uddannelse (artikel 65) Implementering af lokale udviklingsstrategier mhp. at nå målsætningerne defineret i artikel 4
	Implementering	Lokale aktionsgrupper og udviklingsstrategier
	EU medfinansiering	Max 55 %, dog 80 % i konvergensområder
	Budgetandel	Min. 7 % af det tildelte EU-budget skal anvendes til foranstaltninger gennemført med LEADER-metoden.

I Bilag 1 til forslaget er angivet maksimale støttesatser/støttebeløb for de støtteordninger, hvor sådanne skal fastsættes ifølge forordningsteksten.

Bemærkninger til akser og støtteordninger

Nedenfor er fremhævet nogle væsentlige forhold for støtteordningerne under akserne, herunder ændringer i forhold til tilsvarende ordninger i den gældende landdistriktsforordning (EF) nr. 1257/1999, hvor støttemulighederne blev udvidet med reformen af EU's landbrugspolitik i 2003. Det skal bemærkes, at Kommissionen skal udarbejde gennemførelsesbestemmelser til forordningen, herunder om de nærmere betingelser for støtteordningerne. Hertil kommer, at der under et forventet langt forhandlingsforløb vil blive skabt større klarhed over forslagets forskellige elementer, herunder i forhold til den eksisterende forordnings støttemuligheder.

Akse 1: Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne

Uddannelse og information, artikel 19 og 20

Støttemuligheden er bredere i forhold til nugældende forordning, idet der ikke er fastlagt et fokusområde for, hvad uddannelsen skal angå. Støttemuligheden er desuden udbredt til også at omfatte informationsaktiviteter.

Etablering af unge jordbrugere, artikel 19 og 21

Støtten til yngre jordbrugere ændres til udelukkende at være en engangspræmie, der hæves fra max. 30.000 til 40.000 . Under den gældende forordning kan også gives rentestøtte. Det er uafklaret, om denne mulighed skal fortsætte under den ny forordning. Som noget nyt stilles krav om drifts- og udviklingsplaner.

Førtidspensionering, artikel 19 og 22

Betingelserne for overdrager skærpes lidt, således at overdrager ikke må drive landbrug mere overhovedet. Betingelserne for overtager lempes lidt, idet der ikke stilles krav til at bedriften skal forbedres inden en bestemt frist. For arbejdstager er betingelserne de samme som hidtil.

Den samlede støtteperiode begrænses til 10 år. Støttesatserne sættes op med ca. 20 %.

Rådgivning, artikel 19 og 23

Skovbrugere omfattes, og tilsyneladende udvides de tilskudsberettigede rådgivningsaktiviteter. Støttesatsen på 80 % af tilskudsberettigede udgifter og støtteloftet på 1500 pr. rådgivningstjeneste er uændrede.

Oprettelse af vikar- og driftskonsulentordninger mv., artikel 19 og 24

Omfatter også rådgivningstjenester for skov. Støtten er degressiv over en periode på max. 5 år fra etablering.

Modernisering af bedrifter, artikel 19 og 25

Svarer til investeringsstøtteordningen (forbedringsordningen) i den eksisterende forordning. Ordningen gøres tilsyneladende bredere, idet der ikke henvises til hvilke specifikke indsatsområder der kan støttes, som i den gældende forordning. For unge jordbrugere vil den maksimale støttesats være 50 % - dog 60 % i ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder samt Natura 2000-områder. For andre jordbrugere vil den maksimale støttesats være 40 % og 50 % i ovennævnte ugunstigt stillede områder mv.

Værdiforbedring af skov artikel 19 og 26

Der er tale om en videreførelse af de eksisterende støttemuligheder med sigte på at forbedre skovens produktion. Der indføres en maksimal støttesats på 40 %, dog 50 % i ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder samt Natura 2000-områder. Der er ingen maksimale støttesatser i den gældende forordning.

Værditilvækst til den primære produktion i landbrug og skovbrug, artikel 19 og 27.

Omfatter investeringer i forarbejdningssektoren. Muligheden for at yde støtte til investeringer i forarbejdningsvirksomheder er i forslaget begrænset til mikro- og små virksomheder¹. Det vil sige virksomheder, som beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 10 mio. . For skovvirksomheder begrænses til mikrovirksomheder. Der er ingen begrænsninger i den gældende forordning om hvilke virksomheder, der kan støttes. Der henvises ik-

¹ I henhold til Kommissionens henstilling (2003/361/EF) af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Henstillingen erstatter fra den 1. januar 2005 henstilling 96/280/EF. Ved mikrovirksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 2 mio. . Ved små virksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger under 50 personer og har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 10 mio. .

ke til hvilke specifikke indsatsområder, der kan støttes, hvilket er tilfældet i den eksisterende forordning. Ordningen gøres derfor tilsyneladende bredere, men med begrænsning af, hvilke virksomheder, der kan støttes. Maksimal støttesats 40 %, dog 50 % i konvergensregioner.

Infrastruktur artikel 19 og 28.

Samler nuværende foranstaltninger vedrørende grundforbedring, jordfordeling, forvaltning af landbrugets vandressourcer og infrastruktur. Udvidet med skovbrug.

Genopbygning af landbrugspotentiale beskadiget ved naturkatastrofer, artikel 19 b(v).

Uændret.

Opfyldelse af normer baseret på EU-lovgivning, artikel 19 og 29

Videreførelse af de støttemuligheder, der kom ind i landdistriktsforordningen i 2003, herunder det samlede støtteloft på 10.000 /bedrift/år. Investeringsudgifter er ikke længere udelukket fra at kunne indregnes i støtten.

Deltagelse i mærkningsordninger for fødevarer, artikel 19 og 30.

Videreførelse af de støttemuligheder, der kom i landdistriktsforordningen i 2003. Dog indgår ingen definerede krav til de ordninger for fødevarer, som medlemslandene kan godkende. Disse fastsættes i gennemførelsesbestemmelser. Støtteloftet på 3000 /bedrift/år er uændret.

Information og markedsføring af kvalitetsordninger, artikel 19 og 31

Videreførelse af de støttemuligheder, der kom ind i landdistriktsforordningen i 2003, herunder maksimal støtteintensitet på 70 % af de tilskudsberettigede omkostninger.

Akse 2: Arealforvaltning, miljø og landskab.

Aksen omfatter miljø- og naturrettede foranstaltninger til fremme af bæredygtig produktion inden for landbrug og skovbrug, samt foranstaltninger målrettet områder med naturlige handikaps, herunder bjergområder.

Der indgår særlige foranstaltninger målrettet landbrugs- og skovarealer i relation til implementeringen af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver. Der er ikke foreslået særlige støtteordninger til opfyldelse af Vandrammedirektivet. En række støt-

teordninger vurderes dog at kunne understøtte den kommende implementering af Vandrammedirektivet.

Medlemslandene vil – i lighed med den eksisterende forordning – være forpligtet til at implementere støtteordninger for miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd (artikel 37) i hele landet.

Der foreslås en strammere definition af ugunstigt stillede områder. Ugunstigt stillede områder ud over bjergområder, som ikke er ramt af betydelige naturbestemte handicaps, men af konkrete handicaps, må maksimalt udgøre 10 % af landbrugsarealet i de enkelte medlemslande. Medlemslandene skal endvidere begrænse deres ugunstigt stillede områder ud over bjergområder med specifikke handicaps. Kommissionen stiller forslag hertil, som behandles i forvaltningskomiteen. Landbrug nord for den 62. breddegrad anses automatisk som bjergområder, hvor der af klimatiske grunde er en kortere vækstsæson.

Støttemodtagere under akse 2 skal overholde reglerne for krydsoverensstemmelse (cross compliance) og god landbrugs- og miljømæssig stand, som fastlagt i artikel 4 og 5 samt bilag III og IV i den horisontale rådsforordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for direkte støtte, og der skal fastlægges regler for annullering eller reduktion af støtten. Den nuværende forordning stiller betingelse om overholdelse af "God Landbrugspraksis", som indeholder betingelser fastsat i de nationale programmer, som typisk er mindre omfattende end cross compliance. Med forslaget bliver der således sammenfald mellem EU-bestemmelserne under Søjle I og Søjle II på dette område.

Bæredygtigt landbrug

Betalinger til ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder, artikel 34 og 35:

Svarer stort set til den eksisterende forordnings muligheder for støtte til ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder. Årlig betaling pr. ha landbrugsjord i mindst 5 år i udpegede områder, jf. artikel 47, hvor landbrug sker under vanskelige vilkår. Betalingen fastlægges som compensation for særlige omkostninger og indkomsttab inden for et minimums- og maksimumsbeløb (25-250 /ha/år). Betalinger pr. hektar til bedrifter i bjergområder og andre ugunstigt stillede områder skal reduceres degressivt over et maksimalt antal ha. pr. bedrift, hvilket defineres nationalt.

Betalinger til Natura 2000 landbrugsområder, artikel 34 og 36:

Svarer til støttemuligheden under den eksisterende forordning. Årlig betaling pr. ha landbrugsjord beregnet ud fra meromkostninger og mindreindtægter ved landbrugsdrift i Natura 2000 områderne som følge af restriktioner relateret til implementering af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiver. Normal maksimumbetaling 200 pr. år med mulighed for initial betaling op til 500 pr. år i op til 5 år.

Miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd, artikel 34 og 37:

Ordnningen svarer stort set til støttemulighederne i den eksisterende forordning. Støtten omfatter betalinger til landmænd for indgåelse af miljø- og dyrevelfærdsmæssige forpligtelser i 5 år beregnet ud fra meromkostninger og mindreindtægter forbundet med disse forpligtelser. Hvor det er nødvendigt, kan gennemførelsesomkostninger (transaction costs) også indgå, hvilket er et nyt støtteelement. Forpligtelserne skal gå videre end betingelserne for cross compliance og god landbrugs- og miljømæssig stand. Der gives ikke længere adgang til at medtage et incitamentstillæg som under den eksisterende forordning. Kommissionen har dog antydnet, at transaction costs kan indrettes sådan, at der er et incitamentslement her. Støttemodtagere kan som noget nyt vælges ud fra bedste bud, idet der i udbuddet anvendes resultatbaserede kriterier for økonomi, miljø og dyrevelfærd. Naturkriterier forventes også at kunne indgå.

Støtten omfatter årlig betaling i 5 år pr. ha landbrugsjord til landmænd og, hvor det kan begrundes i miljøhensyn, også til andre jordforvaltere. Maksimalstøttesatserne er uændrede (450 – 900 /ha/år for arealrelaterede foranstaltninger). Hvis det kan begrundes, kan støtteperioden forlænges, og i særlige tilfælde kan støttesatserne øges ud over de anførte satser. Foranstaltningen om miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd er obligatorisk for medlemsstaterne. I den nuværende programperiode er det alene miljøvenligt jordbrug, som er obligatorisk.

Ikke produktionsfremmende investeringer, artikel 34 og 38:

Der er tale om en ny separat støtteordning. Støtte til ikke-produktionsfremmende investeringer kan under den gældende forordning indregnes i støtteniveauet for miljøvenligt jordbrug.

Støtte kan gives til urentable investeringer forbundet med

- a) de i artikel 37 beskrevne foranstaltninger for miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd og

- b) til investeringer på landbrugsbedrifter, som forøger de offentlige naturværdier i de involverede Natura 2000 områder.

Under den nuværende forordnings artikel 33, pind 11, er det muligt at støtte miljøbeskyttelse i forbindelse med landbrug, skovbrug og landskabspleje samt forbedring af dyrevelfærd. Denne støttemulighed indgår ikke i forordningsforslaget under akse 2, og muligheden for at støtte demonstrations- og pilotprojekter er derfor tilsyneladende begrænset. Den nye forordning synes i mindre grad at give mulighed for støtte til investeringsomkostninger til naturgenopretning.

Bæredygtigt skovbrug.

Skovrejsning, artikel 40:

Under den nuværende forordning er det muligt at opnå støtte til privat og kommunal skovrejsning. Statslig skovrejsning kan medfinansieres efter ændring af landdistriktsforordningen i 2003. Dette vil fortsat være muligt efter det nye forslag. Dog kan støtte som kompensation for indkomsttab kun ydes i 10 år mod nu 20. Maksimumstøtten for indkomstkomensation er sænket fra 725 til 500 /ha/år til landmænd eller sammenslutninger af landmænd. Der er desuden indført et støtteloft for investeringerne på 40 % - dog 50 % i ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder samt Natura 2000-områder.

Skovrejsning på ikke-landbrugsjord, artikel 42:

Der er tale om videreførelse af en tilskudsmulighed, der ikke har været udnyttet i Danmark.

Natura 2000 områder, artikel 43:

I henhold til forslaget til ny forordning kan der ydes tilskud til private skovejere eller sammenslutninger af private skovejere som kompensation for de restriktioner i skovanvendelsen, der måtte blive pålagt i Natura 2000 områderne. Restriktionerne pålægges skovejeren for at sikre arter og skovnaturtyper som er omfattet af EU's Habitatdirektiv og EU's fuglebeskyttelsesdirektiv. Der er i forslaget lagt op til årlige udbetalinger, og at indkomsttab ikke kan dækkes.

Skovbrug og miljø, artikel 44:

Der er tale om en ny tilskudsmulighed, der for skovbruget åbner for tilskud efter samme principper som kendes fra landbrugets MVJ-ordning. Tilskud til skovmiljø

gives pr. hektar for 5-årige frivillige forpligtigelser inden for et minimums- og maksimumsbeløb.

Genopbygning af produktionspotentialer i skovbrug, artikel 45:
Svarer til mulighederne i den gældende forordning.

Ikke produktionsfremmende investeringer, artikel 46:
Som noget nyt gives mulighed for tilskud til ikke produktionsfremmende investeringer, som er koblet til artikel 44 (*Skovbrug og Miljø*). Tilskuddet skal fremme de offentlige goder på det pågældende areal. Tilskuddet kan også ydes til offentlige myndigheder.

Akse 3: Diversificering og livskvalitet i landdistrikterne

Støttemulighederne i den eksisterende forordning til fremme af tilpasning og udviklingen af landdistrikterne genfindes i den nye forordning, men med et højere detaljeringniveau. Der er tilføjet nye støtteområder, særlig vedrørende kompetenceudvikling. Det indgår, at foranstaltningerne under akse 3 bør implementeres gennem lokale udviklingsstrategier.

Diversificering til ikke landbrugsaktiviteter, artikel 49 og 50:
Det specificeres, hvem der kan modtage støtten.

Støtte til etablering og udvikling af mikrovirksomheder artikel 49 og 51:
Ny støttemulighed til virksomheder med op til 10 ansatte.

Turistaktiviteter, artikel 49 og 52:
I forhold til den gældende forordning præciseres, hvad der er turistaktiviteter, hvorved bestemmelsen indsnævres.

Beskyttelse, forbedring og forvaltning af naturværdier med henblik på at sikre bæredygtig økonomisk udvikling, artikel 49 og 53:

Ny støttemulighed, der omfatter tiltag til styrkelse af miljømæssig opmærksomhed, turisme og udarbejdelse af beskyttelses- og forvaltningsplaner vedrørende Natura 2000 områder og andre områder af høj naturværdi.

Basale servicefaciliteter for liv i landdistrikter og infrastruktur, artikel 49 og 54:

Støttemuligheden er præciseret i forhold til nuværende tekst. Omfatter etablering af servicefaciliteter til en landsby eller grupper af landsbyer samt fornyelse og udvikling af landsbyer.

Bevaring af landsbyer og af natur- og kulturarv, artikel 49 og 55:

Omfatter støtte til udviklingsprogrammer for landsbyer og vedligeholdelse/restaurering af landdistrikternes kulturarv.

Uddannelse, artikel 49 og 56:

Ny støttemulighed til uddannelse af økonomiske aktører, der arbejder med landdistriktsudvikling som beskrevet i strategiens akse 3.

Færdighedsopnåelse og udøvelse, artikel 49 og 57:

Eksisterer delvis i nuværende forordning, og omfatter støtte til tilegnelse af færdigheder, forberedelse og gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi.

Akse 4: LEADER

Som noget nyt indgår LEADER som en akse i landdistriktsforordningen. Det nuværende LEADER initiativ 2000-2006 er defineret i Kommissionens meddelelse om retningslinjerne for LEADER+ af 14. april 2000. Forordningsforslaget svarer hertil.

LEADER-tilgangen er en lokal udviklingsstrategi, der skal bestå af en række elementer, herunder: programmer for veldefinerede landdistriktsområder, bottom-up tilgang med udgangspunkt i lokale aktionsgrupper, lokalt privat-offentligt partnerskab, flersektoriel tilgang, implementering af samarbejdsprojekter og netværksdannelse. Der kan ydes støtte til implementering af lokale udviklingsstrategier, samarbejdsprojekter og drift af lokale aktionsgrupper, herunder uddannelse.

Under LEADER-aksen skal målene for en eller flere af de øvrige 3 akser forfølges gennem brugen af den særlige LEADER-tilgang.

Finansiering

For at sikre balance mellem akserne foreslår Kommissionen, at der skal anvendes minimumandele af EU-budgettet pr. medlemsstat på de forskellige akser. Det foreslås, at akse 1 og 3 hver skal udgøre mindst 15 % af programmets samlede EU-budget, mens akse 2 prioriteres således, at mindst 25 % af EU-budgettet skal bruges på foranstaltninger under denne akse. Der kan således frit disponeres over 45 % af EU-budgettet tildelt det enkelte medlemsland.

Der skal allokeres mindst 7 % af programmets samlede EU-budget til foranstaltninger gennemført med LEADER-metoden. Disse foranstaltninger kan rette sig mod hvilken som helst af de 3 prioritets-akser.

EU-medfinansieringen er foreslået fastsat til maksimalt 50 % (75 % i konvergensregioner) for akse 1 vedrørende konkurrenceevne og akse 3 vedrørende bredere landdistriktsudvikling. For akse 2 vedrørende landskabsforvaltning og Leader-initiativet er den maksimale EU medfinansiering fastsat til 55 % (80 % i konvergensregioner). For ultraperifere regioner kan EU medfinansieringen hæves med yderligere 5 %-point. I den nuværende landdistriktsforordning er EU-medfinansieringen på maksimalt 50 % (75 % i konvergensregioner), dog 60 % (85 % i konvergensregioner) for miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd.

Forslaget medfører, at for nogle foranstaltninger vil den maksimale EU-medfinansieringsprocent blive øget, f.eks. skovforanstaltningerne, mens den maksimale EU-medfinansieringsprocent for f.eks. miljøvenligt jordbrug reduceres.

Der fastsættes nationale konvolutter for perioden 2007-2013 med årlige allokeringer, der følger kalenderåret. Kommissionen foreslår endvidere, at der afsættes en resultatreserve på 3 % af det samlede budget, der stilles til rådighed for at styrke LEADER-metodens gennemførelse i årene 2012-2013. Reserven fordeles bl.a. på baggrund af resultatet af midtvejsevalueringerne. Der foreslås desuden en begrænset overførselsadgang af uforbrugte EU-midler (N+2-reglen).

Den samlede programramme er 88,75 mia. i 2004 priser, hvor mindst 31,3 mia. vil være forbeholdt konvergensregioner (mål 1-områder). Det svarer til en samlet årlig ramme på ca. 12 mia. i 2006 i 2004-priser. Beløbet fastsat i 2004-priser vil blive fremskrevet med en fast sats hvert år, hvor der i 2010 vil blive fastsat en ny sats for 2011-2013.

Der kan afsættes op til 0,3 % af det årlige budget til teknisk assistance fra Kommissionen, herunder til et Europæisk netværk for landdistriktsudvikling. Medlemsstaterne kan afsætte op til 4 % af det samlede beløb til hvert program til teknisk bistand

Kommissionen vil foretage en indikativ fordeling af landdistriktsmidlerne afsat med en årlig konvolut til medlemslandene baseret på objektive kriterier og under hensyntagen til:

- Beløbene afsat til konvergensregioner (mål 1-områder)
- Tidligere udnyttelse af landdistriktsprogrammerne
- Særlige situationer og behov

Medlemslandene skal endvidere tage hensyn til de midler, der fremkommer ved modulationen af den direkte støtte i henhold til artikel 12, stk. 2, i den horisontale forordning (EF) nr. 1782/2003. Det understreges endvidere, at de årlige forpligtelser fra landdistriktsfonden, fiskerifonden og strukturfondene ikke må overstige mere end 4 % af det nationale BNI.

Administration, kontrol og information

Før landdistriktsprogrammerne kan træde i kraft, skal medlemslandene foranstalte, at de nødvendige systemer for administration, kontrol og udbetaling er iværksat for at sikre beskyttelse af EU's midler.

Medlemslandene skal ligeledes sikre information og offentlighed omkring de EU-medfinansierede aktiviteter.

I henhold til forslaget er medlemslandene forpligtede til at nedsætte et overvågningsudvalg sammensat af medlemmerne fra partnerskabet. Nedsættelse af et overvågningsudvalg er frivilligt efter den nugældende forordning. Overvågningsudvalgets opgaver præciseres i forhold til programmets gennemførelse og opfølgning på resultater.

Medlemslandene skal i samarbejde med Kommissionen etablere et system til evaluering af landdistriktsprogrammet, der sikrer ex ante, årlige, midtvejs og ex post evalueringer af programmet. Kommissionen udarbejder efterfølgende synteserapporter for så vidt angår ex post evalueringen.

Statsstøtte

Forordningsforslaget giver på en række områder mulighed for at supplere med nationalt finansieret støtte i særlige tilfælde, hvilket også gælder i den nuværende forordning.

Foreløbigt kompromisforslag fra formandskabet

Den reviderede tekst omfatter hovedsageligt præciseringer og opstramninger i teksten. Der er dog også ændringer i indholdet visse steder. Innovation har fået en mere fremtrædende placering i formålene, og der er i artikel 27 givet mulighed for, at også mellemstore virksomheder kan søge støtte, hvis projektet er innovativt. Akse II er blevet lidt mere fleksibel, hvad angår ikke-produktive investeringer og længden af MVJ-kontrakter. Desuden er Vandrammedirektivet nævnt som et muligt kriterium ved udpegning af ugunstigt stillede områder.

De administrative forskrifter er blevet forenklet, hvad angår krav til de enkelte administrative organer. Evalueringsforpligtelsen er lettet en smule i den forstand, at der nu ikke skal udarbejdes årlige evalueringsrapporter. Der skal stadig evalueres løbende, men den egentlige rapportering begrænses til ex-ante, midtvejs og ex-post evalueringer.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Landdistriktsforanstaltningerne på landbrugsområdet er gennemført ved lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 728 af 29. juni 2004. Landdistriktsforanstaltningerne på skovbrugsområdet er gennemført ved skovloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 959 af 2. november 1996.

Konsekvenser

Beskyttelsesniveauet skønnes at kunne blive forbedret grundet den mere strategiske tilgang samt en bedre integration af fødevarerikkerhed og -kvalitet, dyrevelfærd og miljø.

En vedtagelse af forslagene vil have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Konsekvenserne for EU's budget vil afhænge af udfaldet af de generelle forhandlinger om de finansielle perspektiver for 2007-2013, som den fornyede landdistriktspolitik er en integreret del af. Der kan afhængigt af udfaldet også være statsfinansielle konsekvenser i form af den nationale medfinansiering af landdistriktsprogrammet.

Kommissionen har medmeddelelsen om Dagsorden 2007 af 10. februar 2004 foreslået, at EU-budgettet til landdistriktspolitikken bliver på 11.759 mio. i 2007 stigende til 13.205 mio. i 2013 (i 2004-priser).

Fordeling af landdistriktsmidler 2007-2013 (bilag II til forordningen)

Mio.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
2004-priser	11.759	12.235	12.700	12.825	12.952	13.077	13.205

Konkrete skøn over konsekvenserne må afvente den større klarhed over forslaget, som forhandlingerne vil bidrage til.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug). Der er indkommet bemærkninger fra Landbrugsraadet (på vegne af Dansk Landbrug, Danske Slagterier, Mejeriforeningen, Køddbranchens Fællesråd, Økologisk Landsforening og Dansk Erhvervsgartnerforening), Fødevarerindustrien og LO.

Landbrugsraadet anfører, at organisationerne på nuværende tidspunkt alene vil tage stilling til de mere overordnede og principielle forslag. I takt med at forhandlingerne i EU regi konkretiseres, vil organisationerne gerne bidrage på et mere detaljeret niveau.

Landbrugsraadet henviser til dialogen med Fødevarerministeriet om den fremtidige landdistriktspolitik, og til rapporten fra et tværministerielt udvalg om nyt liv i landdistrikterne, som erhvervet bakker op om igen. Landbrugsraadet finder, at forordningsforslaget er meget traditionelt i sin tankegang uden megen nytænkning, og at

mulighederne for at få realiseret ideerne i rapporten ikke er gode med det grundlag, som Kommissionen giver i forordningsforslaget.

Landbrugsraadet konstaterer med beklagelse, at innovation ikke indgår som et væsentligt nyt indsatsområde i forslaget, og Landbrugsraadet hilser med tilfredshed, at det fra dansk side blev fremført på rådsmødet i juli 2004, at forslaget mangler innovation som et vigtigt element. Landbrugsraadet forventer, at Fødevareministeriet fortsat vil arbejde for, at der fremadrettet sikres en bred mulighed for at kunne yde støtte til innovation og udvikling under landdistriktsprogrammet, herunder at støttemodtagerkredsen udvides. Landbrugsraadet påpeger vigtigheden af, at forenklingen af administrationen af landdistriktsprogrammet også slår igennem over for tilskudsmodtagerne.

Indsatsområder

Vedrørende forslagets tre akser og de foreslåede budgetmæssige bindinger finder Landbrugsraadet, at der bør være størst fokus på akse 1 (Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne) og akse 2 (Arealforvaltning, miljø og landskab). Med henvisning til, at der kan være store forskelle fra land til land m.h.t. behov for indsats inden for de forskellige områder, finder Landbrugsraadet det uhensigtsmæssigt med de foreslåede budgetmæssige bindinger under de tre akser og LEADER. Det må i højere grad være op til de enkelte medlemslande at afgøre hvor stor en del af midlerne, der skal anvendes inden for de forskellige områder.

Ad. akse 1: Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne

Landbrugsraadet fremhæver, at udvikling af landdistrikterne ikke udelukkende er sammenfaldende med udvikling af små/mikro virksomheder som foreslået. Virksomhedsstrukturen i de enkelte lande bør respekteres, og udvikling bør drives af dem, som kan og vil uafhængigt af størrelse. Ordninger vedr. kvalitetsmærker, efterlevelse af standarder og værditilvækst i landbrugsproduktionen risikerer reelt ikke at kunne finde fornuftig anvendelse i Danmark med de snævre grænser vedr. ansøgerkreds. I relation til forbedring af landbrugets konkurrencevilkår bør også omstilling til dyrkning af alternative afgrøder, herunder afgrøder til energiformål indgå som et indsatsområde.

Ad. akse 2: Arealforvaltning, miljø og landskab

Landbrugsraadet finder, at områder påvirket af implementering af Vandrammedirektivet bør nævnes som et specifikt indsatsområde. Ud over et tilskud pr. ha. bør der også åbnes mulighed for at give tilskud til andre aktiviteter, som vil indvirke po-

sitivt i f.eks. et Natura 2000-område eller et område påvirket af vandrammedirektivet. Desuden bør økologisk jordbrug specifikt nævnes i forordningen. Som en del af det bæredygtige landbrug bør også indgå hele bioenergiområdet, herunder værdigenerering af biomasse.

Der er behov for at præcisere definitionen af "andre ugunstigt stillede områder", og Landbrugsraadet rejser spørgsmålet, om de danske småøer fortsat vil komme ind under denne kategori.

Ad. akse 3: Forbedring af livskvaliteten og diversificeringen i landområderne

Landbrugsraadet finder ikke, at støtteformålene under akse 3 berettiger til en budgetandel på 15 % – alternativt bør der indgå mere vækstorienterede foranstaltninger, og også under akse 3 bør det respekteres, at virksomhedsstrukturen i de enkelte lande er forskellig.

Afslutningsvis fremhæves, at den kommende forordningstekst bør åbne mulighed for et bredt udsnit af indsatsområder, og man understreger vigtigheden af, at også innovationsindsatsen bliver en mulighed i det kommende program.

Fødevarerindustrien bemærker, at man er positiv overfor markedsorienteringen af den fælles landbrugspolitik, herunder den væsentlige forøgelse i landdistriktsmidlerne. Man lægger derfor stor vægt på, at forordningen udformes, så foranstaltningerne fører til reel vækst og skabelse af arbejdspladser i landdistrikterne.

Fødevarerindustrien er bekymrede over den ringe vægt, der er lagt på innovation og udvikling i forordningsudkastet. Man er enig i at satse på "konkurrencedygtighed", men uden at fokusere på innovation og udvikling i fødevarer sektoren, er det vanskeligt at se, hvordan fødevarer sektorens konkurrencedygtighed kan styrkes. Fødevarerindustrien finder det desuden utilfredsstillende, at "fødevarerindustrien" ikke er nævnt eksplicit i forbindelse med målsætningerne for programperioden.

LO finder det positivt med en mere strategisk tilgang til landdistriktsudviklingen, og fremhæver, at udviklingen i landdistrikterne har stor betydning for beskæftigelsen generelt. LO påpeger behovet for, at f.eks. foranstaltninger på uddannelsesområdet også bliver tilgængelige for lønmodtagere, at opbygning af infrastruktur og organisatoriske systemer også kommer til at omfatte lønmodtagerorganisationer, samt at lønmodtagernes organisationer i landdistrikterne får adgang til udviklingsstøtte

på lige fod med f.eks. landbrugsorganisationer. LO finder det vigtigt, at der i forordningen lægges vægt på innovation og udvikling, og at jobkvaliteten bør prioriteres. LO påpeger, at der er behov for at tydeliggøre konsekvensen af ikke at overholde cross compliance betingelserne for støtte under akse 2.

LO fremhæver vigtigheden af, at man på både europæisk og nationalt niveau udvikler politikken i samarbejde med repræsentanter for lønmodtagerne. Det påpeges, at forordningens betydning for Danmark vil afhænge af udformningen af det danske landdistriktsprogram, og at lønmodtagerne derfor så tidlig som muligt bør inddrages i arbejdet med udformningen af det danske program.

På mødet i § 2-udvalget den 9. november 2004 fremhævede Landbrugsraadet på ny vigtigheden af, at innovation indgår som et indsatsområde i forslaget og bemærkede, at landdistriktsstøtten bør prioritere non-food, kvalitet og en vis volumen i højere grad end området for mikro- og små virksomheder. Landbrugsraadet bemærkede, at man fortsat mener, at der bør sættes størst fokus på akse 1 og akse 2 og at budgetandelen på akse 3 synes at være for stor. Dog bør man i højere grad se på indholdet af foranstaltningerne, i stedet for om det ligger i den ene eller anden akse. Dansk Landbrug mente, at Vandrammedirektivet skal nævnes under akse 2, navnlig i lyset af at Natura 2000 er nævnt i teksten. Fødevarerindustrien fremhævede også innovation som et væsentligt element og ønskede, at landdistriktsudviklingsprogrammet nævner forarbejdningssiden mere eksplicit samt at programmet sammenkobles med Lisabon-processen således at der fokuseres på vækstperspektivet. Endelig fremhævede Økologisk Landsforening, at man ønskede at økologiske møllerier også kan modtage støtte.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens foreløbige holdning, at man generelt støtter forordningens indsatsområder og prioriteter, men arbejder for ændringer på prioriterede områder. Disse omfatter i særlig grad bedre muligheder for innovation, muligheder for én-gangsbetalinger og længerevarende forpligtelser på miljøaksen, tilføjelse i forordningsteksten og præambel af støttemuligheder i relation til Vandrammedirektivet og bevarelse af genetiske ressourcer.

Da dele af landdistriktsstøtten under de nuværende finansielle perspektiver 2000-2006 hører under strukturfondsområdet, vil beløbsstørrelserne for landdistriktsstøtten 2007-2013 skulle vurderes i sammenhæng med de øvrige strukturfondsforhandlinger samt forhandlingerne om de finansielle perspektiver for 2007-2013. I den for-

bindelse vil udvidede muligheder for at støtte særlige indsatsområder skulle ske inden for de givne finansielle rammer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel opbakning til forslaget, men der udestår stadig problemer vedr. fordelingen mellem akserne, LEADER-andelen af budgettet, LEADER-reserven og fordelingskriterier mellem landene. Spørgsmålet om forarbejdningsstøtte til mellemstore og store virksomheder er også af stor interesse for medlemslandene, ligesom mange er kritiske overfor udpegningskriterier for ugunstigt stillede områder og overfor kravet om en obligatorisk "MVJ-ordning" for dyrevelfærd. Endelig er der problemer i forhold til lande med regionaliserede programmer.

Det må forventes, at der vil kunne opnås kvalificeret flertal for forslaget, hvori Danmark indgår.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. november 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004, jf. samlenotat af 12. november 2004.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg i sagen den 12. august 2004.

Det foreløbige indhold af Kommissionens forslag (KOM (2004) 490) blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. juli 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. juli, jf. samlenotat af 8. juli 2004.

4. Forslag til Rådets forordning om finansieringen af den fælles landbrugspolitik

KOM (2004) 489

Revideret genoptryk af samlenotat af 12. november 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget omhandler oprettelse af to fonde (Den Europæiske Landbrugsgarantifond og Den Europæiske Landbrugsgarantifond for Landdistriktsudvikling) til finansiering af de to søjler i den fælles landbrugspolitik. Disse to nye fonde erstatter de eksisterende sektioner under Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), hvor finansieringen af landdistriktspolitikken foreslås samles i en fond. Der introduceres nye regler for budgetdisciplin, herunder nationale lofter i over udbetalingen af den direkte støtte, hvilket vil kunne få statsfinansielle konsekvenser grundet kursudsving mellem kronen og euroen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2004) 489 af 14. juli 2004 fremsat forslag om Rådets forordning om finansiering af den fælles landbrugspolitik (vedrørende den praktiske administration af landbrugsudgifterne). Forslaget er oversendt til Rådet den 15. juli 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 28. februar 2005 med henblik på drøftelse på baggrund af et foreløbigt kompromisforslag fra formandskabet fra januar 2005.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

I Kommissionens meddelelse om de finansielle rammer for 2007-2013 af 10. februar 2004 foreslog Kommissionen en samling af finansieringen af landdistriktsudviklingen i én fond under den nye kategori 2 for forvaltning af naturressourcer. Det vil sige en sammenlægning af landdistriktsmidlerne under landbrugspolitikens søjle II med midlerne til landdistriktsudvikling under strukturfondene, herunder LEADER.

Kommissionen foreslår derfor i den nye forordning om finansieringen af den fælles landbrugspolitik, at der oprettes to fonde, der finansierer de to søjler i den fælles landbrugspolitik:

- Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL)
- Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Den nye forordning skal være det retlige grundlag for finansieringen af de foranstaltninger og politikker, der vedrører den fælles landbrugspolitik, inklusiv teknisk assistance på centralt plan, der vedrører implementeringen af den fælles landbrugspolitik. Denne forordning vil erstatte de nuværende rådsforordninger nr. 25/1962, nr. 723/1997 og nr. 1258/1999.

Det årlige loft for midlerne til Den Europæiske Garantifond for Landbruget fastsættes i de finansielle perspektiver for 2007-2013, hvor der efterfølgende tages højde for, at midlerne fra modulation (artikel 10, stk. 2 i rådsforordning nr. 1782/2003), midler til strukturforanstaltninger for bomuld (artikel 143d i samme forordning) og midler til strukturforanstaltninger for tobak (artikel 143e i samme forordning) skal overføres til Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

Den Europæiske Garantifond for Landbruget foreslås at erstatte Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen, men der foreslås ikke væsentlige ændringer bortset fra, at der introduceres regler for budgetdisciplin. Disse regler overføres fra rådsforordning nr. 2040/2000 og tilpasses for at tage hensyn til de seneste ændringer af den fælles landbrugspolitik, herunder særligt den horisontale rådsforordning nr. 1782/2003.

Reglerne for budgetdisciplin tager særligt højde for overholdelsen af de finansielle rammer samt for at fastlægge de maksimale udgifter under Den Europæiske Garantifond for Landbruget. I den forbindelse foreslås det, at der fastlægges nationale finansielle lofter i , der skal respekteres i overensstemmelse med lofterne i artikel 41, stk.1 i den horisontale rådsforordning nr. 1782/2003. Dette skal forhindre, at de endelige udgifter i ved regnskabsårets afslutning overskrider budgetlofterne. Dette vil kunne have særlig betydning for medlemslandene udenfor euro-samarbejdet, idet kursudsving mellem de nationale valutaer og vil kunne medføre overskridelser af de nationale budgetlofter.

Det foreslås endvidere, at Kommissionen kan iværksætte reduktion af den direkte støtte (degressivitet) i en rådgivende komitéprocedure, hvis der er udsigt til over-

skridelse af udgiftsloftet for søjle I. Dette kan ske, hvis Rådet ikke inden den 30. juni i det relevante regnskabsår har truffet den nødvendige beslutning.

Det årlige loft for midlerne til Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne fastsættes i de finansielle perspektiver for 2007-2013, hvor der efterfølgende tages højde for, at midlerne fra modulation (artikel 10, stk. 2 i rådsforordning nr. 1782/2003), midler til strukturforanstaltninger for bomuld (artikel 143d i samme forordning) og midler til strukturforanstaltninger for tobak (artikel 143e i samme forordning) skal overføres fra Den Europæiske Landbrugsgarantifond.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne vil på en række punkter afvige fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget, idet Landdistriktsfonden ikke vil være baseret på månedlige betalinger, men på opdelte bevillinger, der omfatter forudfinansiering, midtvejs-finansiering og endelig betaling. Endvidere forventes det, at forpligtelser på budgettet, der ikke er anvendt efter et vist tidsrum, automatisk vil blive fjernet fra budgettet (N+2-reglen).

Bortset fra forskellene mellem de to fonde vil der blive introduceret en række fælles bestemmelser i forhold til kontrol og udbetaling. Det foreslås endvidere, at Kommissionen vil kunne reducere eller suspendere betalinger fra de to fonde ved tilbagebetaling og uregelmæssigheder. Idet både EUGFL, Udviklings- og Garantisektionen foreslås at ophøre fra 1. januar 2007, vil der skulle indføres overgangsbestemmelser for at tage hensyn til udgifterne under de godkendte landdistriktsprogrammer 2000-2006. I den forbindelse vil der endvidere ske en tilpasning af regnskabsåret for finansieringen af landdistriktspolitikken, der tidligere har været finansieret under to forskellige regelsæt.

For så vidt angår fastlæggelse af EU-medfinansiering af administrative udgifter foreslås en ændring af beslutningsproceduren fra en rådsbeslutning til en forvaltningskomitéafgørelse.

Der foreslås endvidere en række ændringer af de administrative regnskabsprocedurer, hvor den tilbagevirkende kraft af finansielle korrektioner ændres fra 24 måneder til 36 måneder, og hvor tidsfristen for refusion af direkte betalinger fastsættes til ved udløbet af det pågældende regnskabsår. Derudover foreslås endvidere en absolut frist for inddrivelse af uregelmæssigt udbetalte beløb på 4 år efter datoen for den første konstatering eller 6 år ved domstolsbehandling, derefter bæres 50 % af de finansielle konsekvenser af den pågældende medlemsstat og 50 % af EU's budget.

Det luxembourgiske formandskab har fremlagt et foreløbigt kompromisforslag, hvor muligheden for at fastlægge EU-medfinansiering af administrative udgifter samt for at fastlægge degressivitet via en komitéprocedure ændres til rådsprocedure på linje med de gældende regler. Der kan dog ske en efterfølgende nedjustering af degressiviteten i en komitéprocedure. Desuden er der foreslået en opblødning i tidsfristen for refusion af direkte betalinger udover regnskabsårets afslutning. Desuden foreslås en ændring af fristen for inddrivelse af uregelmæssigt udbetalte beløb til fra 6 til 8 år ved domstolsbehandling.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

En styrket og balanceret budgetdisciplin skønnes at kunne sikre en bedre udnyttelse og kontrol af budgettet. Der vil kunne være statsfinansielle konsekvenser forbundet med introduktionen af nationale lofter i over udbetalingen af den direkte støtte. Konkrete skøn må afvente større klarhed over forhandlingernes mulige udfald.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug). Udvalget har ikke haft bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens foreløbige holdning, at man fra dansk side generelt støtter forslaget herunder det fremlagte kompromisforslag med mindre tilpasninger, idet man lægger vægt på så enkle og så ens regler som muligt for de to nye fonde. Regeringen lægger stor vægt på, at etablering af en mekanisme til overholdelse af nationale budgetlofter i er rimelig og balanceret.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel opbakning til forslaget herunder det fremlagte kompromisforslag, men der udestår fortsat en række hovedsageligt regnskabstekniske spørgsmål, hvor der fra medlemsstaternes side lægges vægt på så enkle og så ens regler som muligt for de to nye fonde. Endvidere har en række medlemsstater, herunder Danmark fortsat forbehold overfor forslaget om overholdelsen af nationale budgetlofter i .

Forslaget med tilpasninger forventes umiddelbart at kunne opnå kvalificeret flertal, hvori Danmark indgår.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. november 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004, jf. samlenotat af 12. november 2004.

Der er oversendt grundnotat i sagen den 12. august 2004.

Det forventede indhold af forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. juli 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004, jf. samlenotat af 8. juli 2004.

-
5. **Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2000 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces samt om ændring af forordning (EF) nr. 2820/98 og ophævelse af forordning (EF) nr. 1763/1999 og forordning (EF) nr. 6/2000 (Balkan-sukker)**

KOM (2004) 739

samt

Forslag til anbefaling fra Kommissionen til Rådet om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger med Republikken Kroatien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien med henblik på at justere Stabiliserings og Associeringsaftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemslande på den ene side og Republikken Kroatien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien på den anden side.

KOM dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat af 14. januar 2005. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen foreslår i lyset af en kraftig vækst i sukkerimporten fra nogle Balkanlande og ud fra ønsket om at sikre en økonomisk bæredygtig udvikling af sukkersektoren i disse lande, at der indføres importkvoter på sukker fra Serbien-Montenegro, Bosnien-Herzegovina og Albanien, og at der indledes forhandlinger med Kroatien og Makedonien om det samme. Forslagene kan ikke forventes at have nogen konsekvenser for Danmark.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 739 af 26. oktober 2004 fremsendt forslag til Rådet om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2000 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces samt om ændring af forordning

(EF) nr. 2820/98 og ophævelse af forordning (EF) nr. 1763/1999 og forordning (EF) nr. 6/2000.

Kommissionen har endvidere fremsendt forslag til anbefaling fra Kommissionen til Rådet om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger med Republikken Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien med henblik på at justere Stabiliserings- og Associeringsaftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemslande på den ene side og Republikken Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien på den anden side.

Forslaget om importkvoter er fremsat med hjemmel i TEF artikel 133, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes vedtaget som a-punkt på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. febrar 2005.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles handelspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Med henblik på at revitalisere Vestbalkans økonomier har Fællesskabet i 2000 i medfør af Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces givet ubegrænset toldfri adgang til EU-markedet for næsten alle landbrugsprodukter, inklusiv sukker. (Forordning (EF) nr. 2007/2000).

Kommissionen finder, at den kraftige vækst i sukkerimporten, især fra Kroatien og Serbien-Montenegro sætter spørgsmålstegn ved, om udviklingen i sektoren er økonomisk bæredygtig.

Kommissionen finder, at den nuværende ordning tilskynder Balkan-landene til at eksportere deres egen produktion og importere sukker (især rørsukker fra Brasilien) til eget forbrug.

Konklusionerne fra Thessaloniki topmødet i juni 2003 fremhævede målet om fremtidig optagelse af Vestbalkan lande i EU. For at nå dette mål finder Kommissionen, at disse lande bør udvikle deres økonomier på et bæredygtigt grundlag, integreres i EU's marked og tilpasse sig til Fællesskabets strukturer. De nuværende incitamerter for disse lande til at eksportere deres egenproduktion og importere til eget forbrug skaber ifølge Kommissionen også handelsstrømme, som tredjelande kan kræve kompensation for, hvis og når Balkan-landene bliver optaget i EU.

Kommissionen foreslår derfor en ændring af importordningen for sukker fra Vestbalkan. Det foreslås således, at der indføres toldfrie importkontingenter for sukker med oprindelse i følgende lande på Balkan:

Albanien:	1.000 tons
Bosnien-Hercegovina:	12.000 tons
Serbien-Montenegro:	150.000 tons

Det foreliggende forslag om ændring af forordning (EF) nr. 2007/2000 indeholder desuden en ændring af artikel 1 for at præcisere, at vinimport til Fællesskabet fra Balkan-landene sker under importkontingenter og ikke som toldfri adgang uden kvantitative begrænsninger.

Kommissionen har endvidere anmodet Rådet om at bemyndige Kommissionen til at indlede bilaterale forhandlinger med Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien (FYROM) med henblik på at opnå lignende aftaler om toldfrie importkontingenter for sukker.

Kommissionen har under forhandlingerne foreslået, at importkontingenteret for sukker med oprindelse i Serbien-Montenegro forhøjes til 180.000 tons.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive en udtalelse i sagen.

Konsekvenser

Som følge af forslaget vil EU's import af sukker fra Vestbalkan samlet set blive reduceret sammenlignet med perioden efter EU's unilaterale handelsindrømmelser, der gav adgang til

Det Indre Marked uden kvantitative begrænsninger. Der har ifølge Kommissionen været begrundet mistanke om, at en del af denne import ikke havde oprindelse på Balkan. Forslaget bevirker dog, at importen af sukker til EU fra Balkan vil kunne blive højere end den var i perioden forud for ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 2007/2000, hvor import af sukker fra Balkan i praksis var umulig på grund af prohibitive toldsatsler.

Ifølge oplysninger fra Kommissionen var EU-15 importen af sukker, da den var på sit højeste, fra Serbien-Montenegro i 2002 på 172.200 tons. Importen fra Bosnien-Herzegovina var på 395 tons i 2003, og der har ikke været nogen import fra Albanien. Importen fra Kroatien var i 2003 på 162.100 tons og på 4.600 tons fra Makedonien (2002). Der lægges således op til, at lande, der har haft en uforholdsmæssig stor eksport af sukker til EU begrænses noget, mens lande med lille eksport får øget mulighed for eksport i forhold til det nuværende niveau.

Toldfrie kvoter for import af sukker fra Vestbalkan vil ikke have nogen indvirkning på EU budgettet sammenlignet med den nuværende situation.

Forslagene har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser og heller ingen konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

§ 2-udvalget er blevet hørt om Kommissionens forslag om importkvoter for sukker for Serbien-Montenegro, Bosnien-Herzegovina og Albanien. Landbrugsraadet undrer sig over, at Bosnien-Herzegovina, der ikke havde nogen produktion, har fået eksportkvoter. Det samme gjaldt Kroatien, der kun havde en produktion på 2.000 tons sukker, men havde eksporteret flere hundrede tusinde tons til EU.

I forbindelse med forberedelsen af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24. januar 2005 har sagen på ny været i høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor Landbrugsraadet har bemærket, at man støtter den foreslåede ændring af importordningen for sukker fra Balkan-landene, hvilket vil indebære, at der indføres toldfrie importkontingenter for sukker med oprindelse i Albanien, Bosnien-Herzegovina og Serbien-Montenegro. Derudover støtter man, at Kommissionen bemyndiges til at indlede forhandlinger med Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien med henblik på at opnå lignende aftaler om toldfrie importkontingenter for sukker.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan på det foreliggende grundlag støtte forslaget om importkvoter for sukker fra Serbien-Montenegro, Bosnien-Herzegovina og Albanien samt Kommissionens forslag om, at Rådet bemyndiger Kommissionen til at indlede bilaterale forhandlinger med Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien (FYROM) med henblik på at opnå lignende aftaler om toldfrie importkontingenter for sukker.

Regeringen støtter udviklingen af økonomierne på Balkan ved fremme af samhandelen med disse lande under forudsætning af, at der kan gennemføres den nødvendige oprindelseskontrol og det medvirker til en bæredygtig produktion i disse lande.

Den foreslåede importkvoteordning bør efter regeringens opfattelse tages op til revurdering, når reformen af den fælles markedsordning for sukker er vedtaget i lyset af, at Danmark arbejder for en fuld liberalisering af det fælles marked for sukker inden for en 5-årig overgangsperiode med afskaffelse af alle kvantitative importbegrænsninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det reviderede forslag om importkvoter forventes vedtaget med kvalificeret flertal, hvor Danmark indgår i flertallet. Det samme gælder forslaget om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger med Kroatien og Makedonien om en aftale om importkvoter.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2004 vedrørende Kommissionens forslag om importkvoter for sukker fra Serbien-Montenegro, Bosnien-Herzegovina og Albanien. Sagen indgik i samlenotat af 14. januar 2005 (punktet udgik dog af dagsordenen for januarrådmødet forinden forelæggelse i Folketingets Europaudvalg).